

Bosnalijek d.d.

Godišnji finansijski izvještaji

31. decembar 2008.

Izvještaj Uprave

Uprava predstavlja godišnji izvještaj i revidirane finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2008. godine.

Osnovna djelatnost

Bosnalijek d.d. („Društvo”) je dioničko društvo registrirano u Sarajevu, Bosna i Hercegovina. Osnovna djelatnost društva je proizvodnja i prodaja farmaceutskih proizvoda.

Rezultati

Rezultati poslovanja Društva prikazani su u bilansu uspjeha na stranici 4 ovih finansijskih izvještaja.

Uprava

Članovi Uprave tokom godine bili su kako slijedi:

Gosp. Edin Arslanagić, direktor
Gosp. Akif Mujezin, izvršni direktor za upravljanje proizvodnjom
Gosp. Šefik Handžić, izvršni direktor za finansije i ekonomiku poslovanja
Gosp. Ljiljana Kamberović, izvršni direktor za razvoj poslovanja

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora tokom godine bili su kako slijedi:

Gosp. Hasan Muratović	predsjedavajući, odstupio 18. jula 2008.
Gosp. Veljko Trivun	predsjedavajući, imenovan 18. jula 2008.
Gosp. Rifat Klopčić	član
Gosp. Umid Šalaka	član
Gosp. Edin Buljubašić	član, imenovan 18. jula 2008.
Gosp. Abdulhakin Mohamed Al Misurati	član, imenovan 18. jula 2008.
Gosp. Ljunora Mavrić	član, odstupila 18. jula 2008.
Gosp. Midhad Vehabović	član, odstupio 18. jula 2008.

Odbor za reviziju

Članovi Odbora za reviziju tokom godine bili su kako slijedi:

Gosp. Željko Kordić, predsjedavajući
Gosp. Sead Sarvan, član
Gosp. Rabija Avduli, član

Edin Arslanagić
Direktor

15. marta 2009.

Izjava o odgovornosti Uprave

Uprava je odgovorna za pripremu finansijskih izvještaja za svaku finansijsku godinu, koji daju istinit i fer prikaz finansijskog položaja Društva, rezultata poslovanja i novčanih tokova, u skladu sa važećim računovodstvenim standardima, kao i za vođenje prikladnih računovodstvenih evidencija da bi se omogućila priprema tih finansijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava Društva ima opću odgovornost za poduzimanje svih raspoloživih mjera za očuvanje imovine Društva kao i sprječavanje i otkrivanje prevara ili drugih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabiranje odgovarajućih računovodstvenih politika koje se podudaraju sa važećim računovodstvenim standardima i koje će se poslije primjenjivati dosljedno; donositi prosudbe i procjene koje su prihvatljive i razumne; i pripremati finansijske izvještaje na principu neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Društvo nastaviti s poslovanjem neprikladna.

Uprava je odgovorna za podnošenje Nadzornom odboru godišnjeg izvještaja Društva zajedno sa godišnjim finansijskim izvještajima, koje Nadzorni odbor mora odobriti da bi se predali Skupštini dioničara na usvajanje.

Finansijski izvještaji na stranicama od 4 do 36 su odobreni i potpisani od strane Uprave na dan 15. marta 2009. u svrhu podnošenja Nadzornom odboru.

Edin Arslanagić
Direktor

Izveštaj neovisnog revizora vlasnicima Bosnalijek d.d.

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Bosnalijek d.d. („Društvo“) koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembra 2008., bilansa uspjeha, izvještaja o promjenama u kapitalu i izvještaja o novčanom toku za godinu koja je tada završila, te sažetka značajnijih računovodstvenih politika i zabilješki uz finansijske izvještaje. Finansijski izvještaji Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2007. godine revidirani su od strane drugog revizora u čijem izvještaju izdatom 22. februara 2008. godine je izraženo pozitivno mišljenje na te finansijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i objektivni prikaz finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Odgovornost Uprave uključuje: utvrđivanje, vođenje i primjenu te održavanje internih kontrola relevantnih za sastavljanje i objektivni prikaz finansijskih izvještaja bez materijalno značajnih grešaka koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i definiranje računovodstvenih procjena primjerenih postojećim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi nalažu pridržavanje relevantnih etičkih pravila, te planiranje i provođenje revizije kako bi se s razumnom mjerom sigurnosti utvrdilo da su finansijski izvještaji bez materijalno značajnih grešaka.

Revizija uključuje provođenje procedura u svrhu pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Odabir procedura ovisi o našoj prosudbi, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnih grešaka u finansijskim izvještajima koje mogu nastati kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju tih rizika, razmatramo interne kontrole relevantne za sastavljanje i objektivni prikaz finansijskih izvještaja koje sastavlja Društvo u svrhu provođenja revizijskih procedura u skladu s postojećim okolnostima, a ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva. Revizija isto tako uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika, primjerenost računovodstvenih procjena koje je definirala Uprava, kao i ocjenu ukupnog prikaza finansijskih izvještaja.

Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i čine odgovarajuću osnovu u svrhu izražavanja našeg mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju realno i objektivno, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2008. godine, rezultate njegovog poslovanja i novčane tokove za godinu koja je tada završila sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Naglašene činjenice

Bez kvalificiranja mišljenja, skrećemo pažnju na Zabilješku 34, koja se tiče neispunjavanja obaveza Društva propisanih ugovorom o IFC kreditu datiranom 9. juna 2005. godine („Treći kreditni sporazum“). Neispunjavanje može rezultirati povlačenjem sredstava iz Društva i zahtjevom za otplatom kredita.

KPMG B-H d.o.o.
Registrovani revizori
Fra Anđela Zvizdovića 1
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

15. marta 2009.

Sadržaj

Izvještaj Uprave	1
Izjava o odgovornosti Uprave	2
Izvještaj neovisnog revizora dioničarima Bosnalijek d.d.	3
Bilans uspjeha	4
Bilans stanja	5
Izvještaj o promjenama u kapitalu	6
Izvještaj o gotovinskim tokovima	7
Zabilješke (<i>čine sastavni dio finansijskih izvještaja</i>)	8 - 36

Bilans uspjeha

Za godinu koja je završila 31. decembra 2008. godine

	<i>Zabilješka</i>	2008. KM'000	Prepravljeno 2007. KM'000
Prihodi	6	107.128	88.056
Troškovi prodaje		(42.463)	(37.218)
Bruto dobit		64.665	50.838
Ostali operativni prihod	7	208	760
Administrativni i distributivni troškovi		(47.859)	(37.345)
Troškovi istraživanja i razvoja		(3.272)	(3.343)
Ostali rashodi	8	(4.099)	(2.722)
Rezultat od operativnih aktivnosti		9.643	8.188
Finansijski prihodi	11	959	2.855
Finansijski rashodi	11	(2.395)	(3.226)
Neto finansijski prihodi/(rashodi)	11	(1.436)	(371)
Dobit prije poreza		8.207	7.817
Porez na dobit	12	-	-
Dobit za period		8.207	7.817
Zarada po dionici u KM		1,26	1,33

Bilans stanja
Na dan 31. decembra 2008. godine

	<i>Zabilješka</i>	2008. KM'000	Prepravljeno 2007. KM'000
SREDSTVA			
Netekuća sredstva			
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	82.669	87.584
Nematerijalna sredstva	14	2.247	3.771
Ulaganja	15	7	5
Kredit i depoziti	16	795	655
		<hr/>	<hr/>
Ukupno netekuća sredstva		85.718	92.015
		<hr/>	<hr/>
Tekuća sredstva			
Kredit i depoziti	16	813	1.712
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	17	43.580	36.180
Zalihe	18	22.343	19.769
Potraživanja za unaprijed plaćeni porez na dobit		2.457	2.457
Gotovina i ekvivalenti gotovine	19	2.051	2.227
		<hr/>	<hr/>
Ukupno tekuća sredstva		71.244	62.345
		<hr/>	<hr/>
Ukupno sredstva		156.962	154.360
		<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital			
Upisani kapital	20	71.742	52.945
Dionička premija	21	3.912	-
Rezerve	22	19.502	31.537
Akumulirana dobit		12.318	14.785
		<hr/>	<hr/>
Ukupno kapital i rezerve		107.474	99.267
		<hr/>	<hr/>
Obaveze			
Netekuće obaveze			
Rezervisanja za primanja uposlenih	23	707	564
Rezervisanja	24	133	133
Kamatonosni kredit i pozajmice	26	6.764	9.174
Ostale obaveze	25	85	116
		<hr/>	<hr/>
Ukupno netekuće obaveze		7.689	9.987
		<hr/>	<hr/>
Tekuće obaveze			
Kamatonosni kredit i pozajmice	26	17.220	20.722
Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze	27	16.931	16.142
Finansijske obaveze po derivativima	28	7.648	8.242
		<hr/>	<hr/>
Ukupno tekuće obaveze		41.799	45.106
		<hr/>	<hr/>
Ukupno obaveze		49.488	55.093
		<hr/>	<hr/>
Ukupno kapital i obaveze		156.962	154.360
		<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Izvjestaj o promjenama u kapitalu

Za godinu koja je završila 31. decembra 2008.

	Upisani kapital KM'000	Dionička premija KM'000	Rezerve KM'000	Akumulirana dobit KM'000	Ukupno KM'000
Na dan 1. januara 2007. po izvještaju	51.116	-	23.150	17.483	91.749
Ispravke prethodnog perioda (Zabilješka 5a)	-	-	-	(304)	(304)
Ispravke prethodnog perioda (Zabilješka 5b)	-	-	-	5	5
Na dan 1. januara 2007. (prepravljeno)	51.116	-	23.150	17.184	91.450
Transferi	-	-	8.387	(8.387)	-
Dobit za godinu (prepravljeno u Zabilješki 5),	-	-	-	7.817	7.817
Povećanje vlasničkog kapitala zbog prodaje dionica koje su bile pod IFC put opcijom (prepravljeno u Zabilješki 5c)	1.829	-	-	(1.829)	-
Na dan 31. decembra 2007. (prepravljeno)	52.945	-	31.537	14.785	99.267
Na dan 1. januara 2008. (prepravljeno)	52.945	-	31.537	14.785	99.267
Emisija dionica postojećim dioničarima (Zabilješka 20a)	17.530	-	(17.530)	-	-
Dionice koje su pod IFC put opcijom (Zabilješka 20b)	(1.531)	-	-	1.531	-
Transfer u rezerve (Zabilješka 22)	-	-	5.495	(5.495)	-
Povećanje vlasničkog kapitala zbog prodaje dionica koje su pod IFC put opcijom (Zabilješka 20b)	461	-	-	(461)	-
Dionice izdate uposlenima kao učešće u dobiti (Zabilješka 20a)	2.337	3.912	-	(6.249)	-
Dobit za godinu	-	-	-	8.207	8.207
Na dan 31. decembra 2008.	71.742	3.912	19.502	12.318	107.474

Izveštaj o gotovinskim tokovima

Za godinu koja je završila 31. decembra 2008. godine

	<i>Zabilješka</i>	Prepravljeno
	2008.	2007.
	KM'000	KM'000
Gotovinski tok od operativnih aktivnosti		
Dobit za godinu	8.207	7.817
Usklađivanja za:		
Amortizacija i umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	8.552	8.476
Amortizacija nematerijalnih stalnih sredstava	2.325	2.411
Prihod od kamata	(119)	(134)
Rashod od kamata	1.780	2.442
Neto dobitak od prodaje stalnih sredstava	(14)	(21)
Viškovi/(manjkovi) zaliha	17	(14)
Umanjenje vrijednosti zaliha	920	300
Neto troškovi sumnjivih i spornih potraživanja	282	457
	<hr/>	<hr/>
<i>Operativni profit prije promjena u radnom kapitalu</i>	21.950	21.734
Povećanje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja	(7.682)	(5.147)
Povećanje zaliha	(3.511)	(1.724)
Povećanje obaveza prema dobavljačima i ostalih obaveza	789	1.284
Smanjenje finansijskih obaveza po derivativima	(594)	(2.445)
Povećanje rezervacija i ostalih dugoročnih obaveza	112	14
	<hr/>	<hr/>
<i>Gotovinski tok nakon promjena u radnom kapitalu</i>	(10.886)	(8.018)
	<hr/>	<hr/>
<i>Neto gotovinski tok od operativnih aktivnosti prije poreza na dobit</i>	11.064	13.716
	<hr/>	<hr/>
Plaćena kamata	(1.780)	(2.442)
	<hr/>	<hr/>
Neto gotovinski tok od operativnih aktivnosti	9.284	11.274
	<hr/>	<hr/>
Ulagačke aktivnosti		
Povećanje ulaganja	(2)	(5)
Nabavka nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih sredstava	(4.446)	(5.240)
Primici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme	22	470
Primljena kamata	119	134
Primici za potraživanja po kreditima	899	339
Plaćena potraživanja po kreditima	(140)	(1.306)
	<hr/>	<hr/>
<i>Neto gotovinski tok od ulagačkih aktivnosti</i>	(3.548)	(5.608)
	<hr/>	<hr/>
Finansijske aktivnosti		
Neto otplate kamatonosnih kredita i pozajmica	(5.912)	(5.672)
	<hr/>	<hr/>
<i>Neto gotovinski tok od finansijskih aktivnosti</i>	(5.912)	(5.672)
	<hr/>	<hr/>
Neto smanjenje gotovine i ekvivalenata gotovine	(176)	(6)
Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku perioda	2.227	2.233
	<hr/>	<hr/>
Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju perioda	2.051	2.227
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

19

Zabilješke (čine sastavni dio finansijskih izvještaja)

1 Izvještajno Društvo

Bosnalijek d.d. ("Društvo") je dioničko društvo registrovano u Sarajevu u Bosni i Hercegovini. Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja i prodaja farmaceutskih proizvoda. Bosnalijek d.d. je listan na Sarajevskoj berzi.

2 Osnova za izradu

(a) Izjava o uskladenosti

Finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI").

Finansijski izvještaji su odobreni od Uprave društva 15. marta 2009. godine.

(b) Osnova za vrednovanje

Finansijski izvještaji izrađeni su u skladu s konvencijom historijskog troška te ne uzimaju u obzir povećanje tržišne vrijednosti dugotrajne imovine.

(c) Funkcionalna valuta i valuta prezentacije

Finansijski izvještaji su pripremljeni u valuti Bosne i Hercegovine, konvertibilna marka (KM) koja je ujedno i funkcionalna valuta društva. Sve finansijske informacije predstavljene u konvertibilnim markama su zaokružene na najbližu hiljadu.

(d) Korištenje prosudbi i procjena

Pripremanje finansijskih izvještaja zahtijeva od Uprave da donosi prosudbe, procjene i pretpostavke koje imaju uticaj na primjenu politika i iznose sredstava, obaveza, prihoda i troškove koji su objavljeni u finansijskim izvještajima. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od tih procjena.

Procjene, i uz njih vezane pretpostavke se redovno pregledavaju. Promjene u računovodstvenim procjenama se priznaju u razdoblju u kojem je promjena procjene nastala i u budućem periodu ako promjena ima uticaja na buduće periode.

Posebno, informacije o značajnim procjenama neizvjesnosti i kritičnim prosudbama o primjeni računovodstvenih politika koje imaju značajan uticaj na iznose koji su priznati u finansijskim izvještajima su opisane u Zabilješci 36.

3 Značajne računovodstvene politike

Računovodstvene politike navedene ispod su primjenjivane konstantno i dosljedno u svim periodima koji su prezentirani u ovim finansijskim izvještajima.

Gdje je to bilo neophodno, komparativni podaci su reklasificirani i prepravljani kao što je objašnjeno u Zabilješci 5 kako bi se postigla konzistentnost u objavljivanju sa iznosima tekućeg perioda i drugim objavama.

(a) *Strane valute*

Transakcije u stranim valutama izražene su u funkcionalnoj valuti Društva upotrebom kursne liste važeće na dan transakcije. Monetarna imovina i obaveze denominirane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunate su upotrebom kursa važećeg na taj dan. Dobici ili gubici od kursnih razlika, koji nastaju prilikom izmirenja tih transakcija te dobiti ili gubici nastali prilikom preračuna monetarne imovine i obaveza izraženih u stranim valutama, priznaju se u bilansu uspjeha.

Nemonetarna imovina i stavke koje se mjere po historijskom trošku strane valute ne preračunavaju se po novim tečajevima.

Nemonetarna imovina i obaveze izražene u stranim valutama koje su iskazane po fer vrijednosti, preračunavaju se u mjernu valutu po tečajevima stranih valuta važećim na dan utvrđivanja fer vrijednosti.

(b) *Finansijski instrumenti*

(i) *Nederivativni finansijski instrumenti*

Nederivativni finansijski instrumenti čine potraživanja od kupaca i ostala potraživanja, novac i novčani ekvivalenti, zajmovi i krediti kao i obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze.

Nederivativni finansijski instrumenti se početno vrednuju po njihovoj fer vrijednosti, uvećanoj za transakcijske troškove, u slučaju finansijskih instrumenata koji se ne vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Nederivativni finansijski instrumenti se naknadno mjere na način koji je niže opisan.

Finansijski instrument se priznaje ukoliko Društvo postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uslovi instrumenta. Finansijska imovina prestaje se priznavati ukoliko isteknu ugovorna prava Društva na novčane tokove od finansijske imovine, te ako Društvo prenese finansijsku imovinu bez zadržavanja kontrole ili prenese sve rizike i koristi povezane s tom imovinom. Redovna nabavka i prodaja finansijske imovine priznaje se na datum trgovine odnosno na datum kada se Društvo obaveže kupiti ili prodati imovinu. Finansijske obaveze prestaju se priznavati ako je ugovorna obaveza podmirena, ispravljena ili je istekla.

Gotovina i ekvivalenti gotovine obuhvataju gotovinu i depozite po viđenju za potrebe pripreme izvještaja o gotovinskim tokovima i bilanca stanja.

Način obračuna finansijskih prihoda i rashoda je obuhvaćen u Zabilješci 3(1).

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja se mjere po amortiziranom trošku umanjeno za ispravku vrijednosti (vidjeti Zabilješku 3(f)).

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze kao i obaveze po kamatonosnim kreditima i pozajmicama vrednuju se po amortiziranom trošku.

(ii) *Derivativni finansijski instrumenti*

Derivativni finansijski instrumenti uključuju opciju ponovne kupovine dionica društva od strane Društva kao što je opisano u Zabilješci 28. Opcija se mjeri po fer vrijednosti.

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(b) Finansijski instrumenti (nastavak)

(iii) Upisani kapital

Iskup upisanog kapitala

Kada se vrši iskup dioničkog kapitala, iznos naknade zajedno sa direktnim troškovima koji su mu pripisani, se priznaje kao umanjenje temeljnog kapitala. Iskupljene dionice se prikazuju kao vlastite dionice i prezentirane su kao umanjenje od ukupnog iznosa temeljnog kapitala.

(c) Nekretnine, postrojenja i oprema

(i) Priznavanje i vrednovanje

Nekretnine, postrojenja i oprema prikazani su po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti sredstava (pogledati Zabilješku 3 (f)).

Trošak uključuje izdatke koji se mogu direktno pripisati sticanju sredstva.

(ii) Naknadni izdaci

Zamjenski trošak dijela nekretnina, postrojenja i opreme se priznaje kao sredstvo ukoliko je izvjesno da će Društvo imati buduće ekonomske koristi od tog sredstva i da je trošak sredstva moguće pouzdano izmjeriti. Trošak svakodnevnog održavanja nekretnina, postrojenja i opreme priznaje se u bilansu uspjeha kada nastane.

(iii) Amortizacija

Amortizacija se priznaje u bilansu uspjeha primjenom linearne metode otpisa tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine. Zemljište se ne amortizira.

Procijenjeni korisni vijek trajanja sredstava je slijedeći:

Zgrade	7 do 33 godina
Postrojenja i oprema i motorna vozila	3 do 15 godina

Na datum izvještavanja ponovo se procjenjuje valjanost metode obračuna amortizacije, korisni vijek trajanja i ostatak vrijednosti sredstva.

(d) Nematerijalna sredstva

(i) Ostala nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva su početno vrednovana po trošku. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna sredstva se vrednuju po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirani gubitak od umanjenja vrijednosti ako ga ima, u skladu sa Zabilješkom 3(f). Stopa amortizacije koja se koristi za nematerijalna sredstva je zasnovana na korisnom vijeku trajanja nematerijalnih sredstava.

(ii) Naknadni izdaci

Naknadni izdaci vezani uz nematerijalnu imovinu, kapitaliziraju se samo kada povećavaju buduću ekonomsku korist pripadajuće imovine. Svi ostali izdaci, uključujući izdatke za interno razvijeni goodwill i brand, prikazani su u bilansu uspjeha kao trošak u razdoblju kada su nastali.

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(d) Nematerijalna sredstva (nastavak)

(iii) Amortizacija

Amortizacija se izračunava korištenjem linearne metode otpisa i prikazuje u bilansu uspjeha tokom procijenjenog korisnog vijeka trajanja imovine, od datuma kada su sredstva raspoloživa za upotrebu.

Procijenjeni korisni vijek trajanja nematerijalne imovine za tekući i komparativne periode je kako slijedi:

Software	3 godine
Licence	5 godina

Na datum izvještavanja ponovo se procjenjuje valjanost metode obračuna amortizacije, korisni vijek trajanja i ostatak vrijednosti sredstava.

(iv) Istraživanje i razvoj

Izdaci za istraživanje, poduzeto s ciljem sticanja novih naučnih i tehničkih znanja i razumijevanja istih, priznaju se u bilansu uspjeha kada su nastali.

Razvojne aktivnosti uključuju planiranje i dizajniranje novih ili bitno poboljšanih proizvoda i procesa. Troškovi razvoja se kapitaliziraju samo ako mogu biti pouzdano izmjereni, ako su proizvodi i procesi tehnički i komercijalno izvodivi, ako je buduća ekonomska korist izvjesna, i ako Društvo ima neophodne resurse da dovrši razvoj i koristi rezultat nastalog sredstva ili da ga proda. Kapitalizirani troškovi razvoja uključuju troškove materijala, direktnog rada, indirektno troškove koji se direktno mogu pripisati pripremi sredstva za namjeravanu upotrebu. Troškovi pozajmljivanja koji se tiču razvoja kvalificiranog sredstva priznaju se u bilansu uspjeha onda kada su nastali. Ostali troškovi razvoja se priznaju u bilansu uspjeha kada su nastali.

Kapitalizirani troškovi razvoja se vrednuju po trošku umanjeno za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

(e) Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižem od troška ili neto prodajne vrijednosti. Zalihe su vrednovane po trošku nabavke, uključuju sve troškove koji su potrebni za dovođenje zaliha u stanje spremno za upotrebu, koristeći metod prosječnog ponderisanog troška.

U slučaju gotovih proizvoda i proizvodnje u toku, trošak uključuje odgovarajući dio općih proizvodnih troškova zasnovan na normalnom kapacitetu poslovanja. Neto prodajna vrijednost je procijenjena prodajna cijena u normalnom toku poslovanja umanjena za procijenjene troškove kompletiranja i prodaje zaliha.

(f) Umanjenje vrijednosti sredstava

Knjigovodstveni iznos imovine Društva, osim zaliha (*vidi računovodstvenu politiku (e)*), i odgođene poreske imovine pregledava se na svaki datum bilanca stanja kako bi se utvrdilo da li postoji bilo kakva indikacija o umanjenju njihove vrijednosti. Ukoliko indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine.

Nadoknadivi iznos nematerijalne imovine sa neograničenim vijekom upotrebe i nematerijalne imovine koja još nije u upotrebi procjenjuje se na svaki datum bilanca.

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(f) Umanjenje vrijednosti sredstava (nastavak)

Imovina koja podliježe obračunu amortizacije se pregledava za umanjeње vrijednosti uvijek kada događaji ili promjene u okolnostima indiciraju da knjigovodstvena vrijednost sredstva možda neće biti nadoknativa.

Gubitak uslijed umanjeња priznaje se kada knjigovodstveni iznos sredstva ili jedinice koja stvara gotovinu prelazi nadoknativi iznos. Gubitak uslijed umanjeња vrijednosti priznaje se u bilansu uspjeha.

Gubitak uslijed umanjeња vrijednosti koji se odnosi na jedinice koje stvaraju gotovinu se alokira prvo da bi smanjio knjigovodstvenu vrijednost goodwill-a alokiranog na jedinicu koja stvara gotovinu (ili grupu jedinica) a onda na ostala sredstva u tim jedinicama (ili grupama jedinica) na proporcionalnoj osnovi.

U slučaju kada je umanjeње fer vrijednosti imovine namijenjene prodaji priznato direktno u kapitalu, a postoji objektivan dokaz da je sredstvu umanjena vrijednost, ukupni gubitak koji se priznaje u bilansu uspjeha je razlika između troška sticanja i sadašnje fer vrijednosti, umanjene za gubitak od umanjeња iste imovine ranije priznat u bilansu uspjeha.

(i) Izračun nadoknativog iznosa

Nadoknativi iznos ulaganja Društva koja se drže do dospijeca te potraživanja koja se vode po amortiziranom trošku utvrđuje se kao sadašnja vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova, diskontiranih originalnom efektivnom kamatnom stopom (odnosno, efektivnom kamatom stopom izračunatom prilikom početnog vrednovanja te finansijske imovine). Tekuća potraživanja se ne diskontuju.

Nadoknativi iznos ostale imovine je neto utrživa vrijednost ili vrijednost u upotrebi, ovisno o tome koji je iznos viši. U procjenjivanju vrijednosti u upotrebi, sadašnja vrijednost procijenjenih budućih gotovinskih tokova izračunava se upotrebom diskontne stope prije oporezivanja koja reflektira procjenu vremenske vrijednosti novca na tržištu i rizika karakterističnih za tu imovinu. Za imovinu koja ne generira nezavisne gotovinske tokove, nadoknativi iznos se određuje za jedinicu za stvaranje gotovine u koju sredstvo pripada.

(ii) Ukidanje gubitka od umanjeња vrijednosti

Gubitak od umanjeња vrijednosti koji se odnosi na vrijednosne papire koji se drže do dospijeca ili na potraživanja koja se iskazuju po amortiziranom trošku ukida se ukoliko se naknadno povećanje nadoknativne vrijednosti može objektivno povezati s događajem nastalim nakon što je gubitak od umanjeња vrijednosti priznat.

Gubitak od umanjeња vrijednosti koji se odnosi na ulaganje u vlasničke instrumente klasificirane kao raspoložive za prodaju ne ukida se u bilansu uspjeha. Ukoliko se povećava fer vrijednost dužničkog instrumenta klasificiranog kao raspoloživog za prodaju i povećanje se može dovesti u vezu s događajem koji je nastao nakon što je gubitak od umanjeња vrijednosti priznat u bilansu uspjeha, gubitak se ukida, a ukidanje priznaje u bilansu uspjeha.

Gubitak od umanjeња vrijednosti koji se odnosi na goodwill se ne ukida.

Gubitak od umanjeња vrijednosti koji se odnosi na ostala sredstva ukida se ukoliko postoje indikacije da umanjeње vrijednosti više ne postoji i ukoliko je došlo do promjene u procjenama korištenim pri utvrđivanju nadoknativne vrijednosti.

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(f) Umanjenje vrijednosti sredstava (nastavak)

Ukidanje gubitka od umanjenja vrijednosti priznaje se do iznosa koji ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost imovine koja je bila utvrđena, nakon umanjenja za amortizaciju, da nije priznat gubitak od umanjenja vrijednosti.

(g) Rezervisanja

Rezervacije se priznaju ako Društvo trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prošlog razdoblja i ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obaveza te ako se može pouzdano procijeniti iznos obaveze.

Iznosi rezervisanja se utvrđuju diskontiranjem očekivanih budućih gotovinskih tokova korištenjem diskontne stope prije poreza koja odražava tekuću tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i, gdje je primjenjivo, rizika specifičnih za obavezu.

(h) Krediti i pozajmice

(i) Kamatonosni krediti i pozajmice

Kamatonosni krediti i pozajmice se početno priznaju po fer vrijednosti primljenog novca umanjenoj za pripadajuće transakcijske troškove. U budućim razdobljima, kamatonosni krediti i pozajmice se iskazuju po amortizacionom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope. Svaka razlika između primitaka (umanjeno za transakcijske troškove) i vrijednosti po dospijeću se priznaje u bilansu uspjeha tokom trajanja pozajmice primjenom efektivne kamatne stope.

(i) Odgođeni prihodi

Donacije u gotovini i opremi koje se koriste za investicije u toku za rekonstrukciju sredstava i za ostale aktivnosti su u bilansu stanja prikazane kao odgođeni prihod koji se knjigovodstveno evidentira u bilansu uspjeha primjenom linearne metode u budućim periodima, kako bi se te donacije mogle koristiti u investicijama ili u svakodnevnim operacijama u toku procijenjenog ekonomskog vijeka doniranog sredstva.

(j) Primanja uposlenih

(i) Obvezni doprinosi u penzioni fond

Obveze za doprinose u obvezni penzioni fond se uključuju kao trošak u račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem se nastali.

(ii) Otpremnine za penzije

U skladu sa zakonskim propisima, Društvo je obavezno da plati otpremnine za penziju u visini tri prosječne plaće zaposlenika ili tri prosječne plaće u Društvu u zadnja tri mjeseca, zavisno šta je od toga povoljnije za zaposlenika.

(k) Prihodi

Prodati proizvodi i usluge

Prihodi od prodaje proizvoda se mjere po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja umanjeno za povrate robe, rezervisanja, trgovačke popuste i količinske rabate. Prihodi od prodaje proizvoda se priznaju kada su na kupca preneseni značajni rizici i koristi vlasništva, kada je vjerovatno da će transakcija biti praćena prilivom ekonomske koristi, kada se troškovi i mogući

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(k) *Prihodi (nastavak)*

povrati robe mogu pouzdano izmjeriti i kada Društvo ne zadržava uticaj na upravljanje i kontrolu nad prodanom robom.

Prihodi od usluga se priznaju u razdoblju u kojem su usluge izvršene u skladu s postotkom dovršenosti na dan bilansa stanja.

Prihodi, rashodi i sredstva su priznati neto, bez poreza na dodanu vrijednost (PDV), osim ako se iznos PDV ne može povratiti od Države. U ovim okolnostima PDV je priznat kao dio troška nabavljenog sredstva ili kao dio nastalog rashoda.

Potraživanja i obaveze se vode po iznosu u koji je uključen PDV. Iznos pretporeza tj. potraživanja za PDV je uključen u tekuća potraživanja. Iznos PDV koji treba platiti je uključen u tekuće obaveze. Prihodi od prodaje dobara i usluga su priznati na dan kada su dobra i usluge isporučene i predstavljaju neto fakturisanu vrijednost bez PDV.

(l) *Finansijski prihodi i rashodi*

Finansijski prihodi i rashodi uključuju kamate na kredite koje se obračunavaju koristeći metod efektivne kamatne stope, zatezne kamate, potraživanja za kamate na uložena sredstva, prihod od dividendi, pozitivne i negativne kursne razlike.

Prihod od kamate je priznat kada je obračunat uzimajući u obzir efektivni prinos od sredstava. Prihod od dividendi je priznat u bilansu uspjeha na dan kada je nastalo pravo Društva da primi dividende.

(m) *Plaćanja najma*

Plaćanja operativnog najma su priznata u bilansu uspjeha kroz vijek trajanja najma. Primljene olakšice plaćanja najma su priznate kao integralni dio ukupnog troška najma, tokom vijeka trajanja najma.

(n) *Isplate po osnovu dionica*

Društvo dodjeljuje dionice svojim uposlenim iz zadržane dobiti. Fer vrijednost dodijeljenih dionica na dan dodjeljivanja, priznaje se kao umanjenje zadržane dobiti uz uvećanje vlasničkog kapitala po nominalnoj vrijednosti a razlika između nominalne i fer vrijednosti dionica se priznaje kao dionička premija.

Fer vrijednost obaveza prema uposlenima u pogledu dodijeljenih dionica koja će biti plaćena u gotovini, priznaje se kao trošak uposlenih uz istovremeno uvećanje obaveze, tokom perioda kada uposleni postaju bezuslovno ovlašteni da budu isplaćeni. Obaveza se procjenjuje na svaki datum izvještavanja i datum izvršenja. Promjene u fer vrijednosti obaveze priznaju se kao troškovi uposlenih u bilansu uspjeha.

(o) *Porez na dobit*

Porez na dobit obračunava se temeljem prijavljenih prihoda prema zakonima i propisima Federacije Bosne i Hercegovine.

Porez na dobit sadrži tekući porez i odgođeni porez. Porez na dobit iskazuje se u bilansu uspjeha osim poreza koji se odnosi na stavke unutar glavnice, kada se trošak poreza na dobit priznaje unutar glavnice.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obavezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći poreznu stopu važeću na dan bilansa stanja i sva usklađenja porezne obaveze iz prethodnih razdoblja.

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(o) Porez na dobit (nastavak)

Iznos odgođenog poreza temelji se na očekivanoj realizaciji ili namirenju knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza, korištenjem poreznih stopa koje se primjenjuju ili uglavnom primjenjuju na datum bilansa stanja. Odloženi porez se mjeri prema poreskim stopama za koje se očekuje da će biti primijenjene na privremene razlike kada budu promijenjene, zasnovano na zakonima koji su doneseni ili suštinski doneseni do dana izvještaja.

Odgođena porezna imovina priznaje se u visini u kojoj je vjerojatno da će se ostvariti buduća oporeziva dobit dovoljna za korištenje imovine. Odgođena porezna imovina umanjuje se za iznos za koji više nije vjerovatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica.

(p) Upravljanje rizicima

Prilikom korištenja finansijskih instrumenta Društvo je izloženo slijedećim finansijskim rizicima:

- Kreditni rizik
- Rizik likvidnosti
- Tržišni rizik

Ova bilješka pruža informacije o izloženosti Društva gore navedenim rizicima, ciljeve Društva, politike te procese mjerenja i upravljanja rizicima kao i upravljanje kapitalom. Detaljnija kvantitativna pojašnjenja su prikazana kroz ove finansijske izvještaje.

(i) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka Društva ukoliko kupac ili druga ugovorna strana finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorno pravo. Kreditni rizik je uzrokovan isključivo potraživanjima od kupaca.

(ii) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti podrazumijeva održavanje dostatne količine novca za podmirivanje tekućih obveza. Društvo nije značajno izloženo riziku likvidnosti.

(iii) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik promjene tržišnih cijena, poput tečaja, kamatnih stopa i kapitala koja utječe na prihod Društva i vrijednost njegovih finansijskih instrumenata. Društvo nije značajno izloženo tržišnom riziku.

(q) Zarada po dionici

Društvo predstavlja osnovnu zaradu po dionici (EPS) za svoje obične dionice. Osnovna zarada po dionici se izračunava dijeljenjem dobiti ili gubitka namijenjenog dioničarima Društva sa prosječnim brojem dionica u periodu. Dionice koje ima Društvo nemaju pravo opcije, stoga nisu prezentirani podaci o razrijeđenoj zaradi po dionici.

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(r) Standardi, tumačenja i izmjene objavljenih standarda koji još nisu važeći

Objavljeni su određeni standardi, izmjene i tumačenja postojećih standarda koji još nisu obvezni za Društvo za razdoblje koje počinje na dan ili nakon 31. decembra 2008. godine, a koje Društvo nije prethodno usvojilo, a to su sljedeći:

- MSFI 8 Poslovni segmenti uvode „upravljački pristup” izvještavanju o segmentu. MSFI 8, koji postaje obvezujući za finansijske izvještaje Društva u 2009. godini, zahtijevat će prikazivanje informacija o segmentu na temelju internih izvještaja, koji su redovito pregledani od strane odgovorne osobe Društva kako bi se moglo procijeniti rezultat poslovanja svakog segmenta i kako bi se svakom od njih pripisala odgovarajuća sredstva. MSFI 8, čija primjena postaje obavezna od 2009. godine, nije značajan za poslovanje Društva.
- Revidirani MRS 23 Troškovi posudbe ukida mogućnost priznavanja troškova posudbe kao rashod razdoblja i zahtijeva da Društvo kapitalizira troškove posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji i proizvodnji kvalificirane imovine kao dio troška nabave te imovine. Revidirani MRS 23 postaje obvezujući za finansijske izvještaje Društva u 2009. godini i predstavljat će promjenu u računovodstvenoj politici Društva. U skladu s prijelaznim odredbama, Društvo će primijeniti revidirani MRS 23 za kvalificiranu imovinu za koju kapitalizacija troškova posudbe počinje na ili nakon datuma stupanja na snagu.
- IFRIC 13 Programi lojalnosti kupaca pojašnjava računovodstveni pristup Društva koji provodi ili na neki drugi način sudjeluje u programima vjernosti za svoje kupce. Odnosi se na programe vjernosti kupaca kod kojih kupac može otkupiti nagradne bodove za nagrade kao što su besplatne ili cjenovno snižene usluge i dobra. IFRIC 13, koji postaje obvezujući za finansijske izvještaje Društva u 2009. godini, prema očekivanjima neće imati nikakav utjecaj na finansijske izvještaje.
- Revidirani MRS 1 Prezentiranje finansijskih izvještaja (2007.) uvodi pojam ukupni ostali prihodi, koji predstavlja promjene u kapitalu tokom razdoblja koje se razlikuju od promjena koje su rezultat transakcija sa vlasnicima u njihovom svojstvu vlasnika. Ukupni ostali prihodi mogu biti prikazani u jednom izvještaju o ostalom prihodu (kombiniranje bilansa uspjeha i svih promjena u kapitalu nezvano za vlasnike u jednom izvještaju), ili prezentacija u bilansa uspjeha i posebno u izvještaju o ostalim приходima. Revidirani MRS 1, koji postaje obavezujući za izvještaje Društva u 2009. godini, prema očekivanjima neće imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje.
- Izmjene MRS 32 Finansijski instrumenti: Objavljivanje i prezentiranje i MRS 1 Prezentiranje finansijskih izvještaja – Finansijski instrumenti otkupivi u novcu i Obaveze nastale prilikom likvidacije zahtijeva da finansijski instrumenti otkupivi u novcu i finansijski instrumenti koji nameću Društvu da dostavi drugoj strani razmjerni udio u neto imovini društva samo pri likvidaciji, budu klasificirani kao kapital ako se ispune određeni kriteriji. Izmjene koje postaju obavezujuće za finansijske izvještaje Društva u 2009. godini, prema očekivanjima neće imati nikakav utjecaj na finansijske izvještaje.
- Izmjene MSFI 2 Transakcije s dionicama društava u Grupi i s vlastitim dionicama – Uvjeti za stjecanje prava i otkazivanja razjašnjava definiciju uvjeta stjecanja, uvodi koncept ostalih uvjeta za stjecanje prava, traži da se ostali uslovi reflektiraju u fer vrijednosti na datum dodjele i propisuje računovodstveni tretman za ostale uslove i otkazivanja. Izmjene MSFI 2 postaju obavezujuće za izvještaje Društva u 2009. godini, zahtijevaju retrospektivnu primjenu i prema očekivanjima neće imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje.

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

3 Značajne računovodstvene politike (nastavak)

(r) Standardi, tumačenja i izmjene objavljenih standarda koji još nisu važeći (nastavak)

- Izmjene MRS-a 27 Konsolidirani i odvojeni finansijski izvještaji (2008) zahtijevaju od strane Društva, sve dok zadržava kontrolu nad podružnicom, da priznaje promjene vlasničkih udjela u podružnici kroz kapital. U trenutku kada Društvo nema više kontrolu nad podružnicom, zadržani udio u bivšoj podružnici mjeriti će se po fer vrijednosti s priznavanjem razlike (dobit/gubitak) u bilansu uspjeha. Društvo ne očekuje da će nadopune MRS-a 27, koji postaje obavezujući za finansijske izvještaje Društva u 2009. godini, imati značajan utjecaj na finansijske izvještaje.

4 Određivanje fer vrijednosti

Brojne računovodstvene politike Društva zahtijevaju određivanje fer vrijednosti za finansijska i nefinansijska sredstva i obaveze. Fer vrijednosti korištene za vrednovanje i/ili za potrebe objavljivanja su zasnovane na slijedećim metodama. Tamo gdje je primjenjivo, dodatne informacije o pretpostavkama na kojima su se određivale fer vrijednosti su objavljene u zabilješkama vezanim uz to sredstvo ili obavezu.

(i) Depoziti po viđenju

Knjigovodstvena vrijednost depozita po viđenju otprilike je jednaka njihovoj fer vrijednosti prvenstveno zbog toga što su ti depoziti najslabiji gotovini.

(ii) Potraživanja od kupaca i obaveze prema dobavljačima

Tekuća vrijednost potraživanja od kupaca i obaveza prema dobavljačima je približno jednaka njihovoj fer vrijednosti zbog kratkog perioda dospijea ovih finansijskih instrumenata.

Fer vrijednost dugoročnih potraživanja je procijenjena kao sadašnja vrijednost budućih novčanih tokova, diskontovanih tržišnom kamatnom stopom na datum izvještavanja kao što se vidi u Zabilješci 16.

Potraživanja od kupaca se procjenjuju na svaki datum bilanca i podliježu ispravci vrijednosti u skladu sa procjenom mogućnosti naplate navedenih iznosa. Svaki kupac se procjenjuje pojedinačno bazirano na raznim parametrima ročnosti na datum dospijea.

(iii) Nederivativne finansijske obaveze

Fer vrijednost koja se određuje za potrebe objavljivanja, izračunava se na bazi sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova vezanih za glavnice i kamatu, diskontiranih tržišnom kamatnom stopom na dan izvještavanja.

(v) Davanja uposlenima

Dugoročne obaveze prema uposlenima određuju se na način da se procijeni koliki će biti broj uposlenih prema kojima će obaveza biti plativa kao i koliki će biti procijenjeni trošak i diskontna stopa.

(vi) Isplate po osnovu dionica

Društvo dodjeljuje dionice radnicima iz zadržane dobiti. Društvo priznaje ovu transakciju po fer vrijednost tih dionica na dan dodjele. Društvo priznaje trošak uposlenih kao trošak i stvara obavezu po fer vrijednosti svojih dionica na datum bilansa stanja.

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

5 Ispravke prethodnog perioda

Bilans uspjeha za godinu koja je završila 31. decembra 2007. godine

	<i>Zabilješka</i>	Po izvještaju 2007. KM'000	Ispravke KM'000	Prepravljeno 2007. KM'000
Finansijski prihodi	<i>a)</i>	3.136	21	3.157
Neto finansijski troškovi		(392)	21	(371)
Dobit prije oporezivanja		7.796	21	7.817
Dobit za period		7.796	21	7.817
Zarada po dionici u KM		1.33	-	1.33

Bilans stanja za godinu koja je završila 31. decembra 2007. godine

	<i>Zabilješka</i>	Po izvještaju 2007. KM'000	Ispravke KM'000	Prepravljeno 2007. KM'000
SREDSTVA				
Netekuća sredstva				
Ulaganja	<i>b)</i>	-	5	5
Dugoročni krediti i depoziti	<i>a)</i>	938	(283)	655
Ukupno netekuća sredstva		92.293	(278)	92.015
Ukupno sredstva		154.638	(278)	154.360
KAPITAL I OBAVEZE				
Kapital				
Upisani kapital	<i>c)</i>	51.116	1.829	52.945
Zakonske rezerve		31.537	-	31.537
Zadržana dobit	<i>a);b);c);</i>	16.892	(2.107)	14.785
Ukupno kapital i rezerve		99.545	(278)	99.267
Ukupno kapital i obaveze		154.638	(278)	154.360

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

5 Ispravke prethodnog perioda (nastavak)

Ispravke komparativnih podataka bilanca stanja i bilanca uspjeha odnose se na slijedeće:

- a) Dugoročni depozit kod Intesa SanPaolo Banke u iznosu od KM 899 hiljada je prethodno priznat po nominalnoj vrijednosti uz kamatnu stopu od 0.5%.

Ispravka u iznosu od KM 21 hiljadu predstavlja ispravku finansijskog prihoda koja je nastala kao rezultat svođenja depozita na fer vrijednost.

Ispravka u iznosu od KM 283 hiljada je neophodna da bi se depozit sveo na fer vrijednost na datum bilanca stanja 31. decembra 2007. godine.

- b) Ispravka u iznosu od KM 5 hiljada odnosi se na ulaganje u podružnicu Društva osnovanu u Hrvatskoj koja je knjižena kao trošak prije 2007. godine. Podružnica Društva nije materijalna po veličini i suštinski je riječ o predstavništvu odgovornom za marketing proizvoda na tom tržištu.

- c) Kao što je navedeno u Zabilješci 20, IFC je prodao 182.915 dionica pod IFC opcijom tokom 2007. godine na tržištu kapitala.

Transakcija nije provedena kroz računovodstvenu evidenciju u 2007. godini stoga se ovom ispravkom mijenja vrijednost kapitala jer navedene dionice više nisu u sklopu put opcije.

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

6 Prihodi od prodaje

	Bosna i Hercegovina KM'000	Zemlje bivše Jugoslavije i Albanija KM'000	Istočna Evropa i Rusija KM'000	Srednji Istok i Afrika KM'000	Konsolidirano KM'000
2008					
Prihodi od prodaje	69.775	11.237	19.148	6.968	107.128
Potraživanja po segmentima	22.877	7.235	10.229	317	40.658
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
2007					
Prihodi od prodaje	66.749	9.312	11.127	868	88.056
Potraživanja po segmentima	21.996	6.962	406	5.155	34.519
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

Sva stalna i operativna sredstva Društva su locirana u Bosni i Hercegovini.

7 Ostali operativni prihod

	2008. KM'000	2007. KM'000
Dobit od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	14	21
Prihod od donacija	38	38
Ostali prihodi	156	701
	<hr/>	<hr/>
	208	760
	<hr/>	<hr/>

8 Ostali rashodi

	2008. KM'000	2007. KM'000
Rashodi od otpisa zaliha	937	300
Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	6	100
Neto ispravka vrijednosti potraživanja	282	457
Donacije, sponzorstva i stipendije	1.097	908
Obračunati troškovi poreza po odbitku	127	-
Ostali troškovi	1.650	957
	<hr/>	<hr/>
	4.099	2.722
	<hr/>	<hr/>

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

9 Troškovi uposlenih

	2008. KM'000	2007. KM'000
Neto plate i ostali troškovi uposlenih	11.970	10.757
Obavezni doprinosi za penziono osiguranje i porezi	5.854	5.150
Isplate po osnovu dionica (Zabilješka 33)	184	-
Povećanje/(smanjenje) rezervisanja za otpremnine	(41)	-
	<hr/>	<hr/>
	17.967	15.907
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Na kraju godine Društvo je imalo 604 uposlenika (2007: 557). Troškovi uposlenih uključuju KM 2.814 hiljada (2007: KM 2.741 hiljada) doprinosa uplaćenih u fond za penziono osiguranje.

10 Troškovi po prirodi

Slijedeće stavke su alocirane u odgovarajuće troškove po funkciji u bilansu uspjeha:

	2008. KM'000	2007. KM'000
Promjene u zalihama gotovih proizvoda i proizvodnje u toku	(1.517)	(1.603)
Sirovine i repromaterijal	34.249	28.362
Troškovi energije	2.264	2.138
Amortizacija materijalnih i nematerijalnih sredstava	10.871	10.787
Troškovi uposlenih	17.967	15.907
Bonusi i ostala davanja uposlenima	601	719
Troškovi konsultantskih usluga	5.385	4.299
Naknade članovima Nadzornog odbora	118	109
Transportne usluge	1.485	997
Održavanje	2.664	1.444
Troškovi zakupa	369	304
Marketing	6.763	5.532
Troškovi osiguranja	556	462
Bankarski troškovi	597	430
Troškovi reprezentacije	5.407	2.898
Troškovi službenih putovanja	1.960	1.583
Članarine	120	145
Troškovi telefona	920	571
Ostali troškovi	2.815	2.822
	<hr/>	<hr/>
	93.594	77.906
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Troškovi konsultantskih usluga odnose se na ugovore o pružanju usluga doktora .

Ukupni troškovi uposlenih koji su alocirani u troškove prodatih proizvoda za godinu iznose KM 6.415 hiljada.

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

11 Neto finansijski prihodi

	2008. KM'000	2007. KM'000
Prihod od kamata	119	134
Neto smanjenje obaveze po derivativima	594	2.445
Bruto dobici po kursnim razlikama	246	276
	<hr/>	<hr/>
Finansijski prihodi	959	2.855
	<hr/>	<hr/>
Rashodi od kamata	(1.780)	(2.442)
Bruto rashodi po kursnim razlikama	(615)	(784)
	<hr/>	<hr/>
Finansijski rashodi	(2.395)	(3.226)
	<hr/>	<hr/>
Neto finansijski prihodi	(1.436)	(371)
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

12 Porez na dobit

Slijedi usklađenje poreza na dobit na efektivne porezne stope:

	2008. BAM'000	2007. BAM'000
Dobit prije poreza	8.207	7.817
	<hr/>	<hr/>
Porez na dobit po stopi od 10% (2007.: 30%)	821	2.345
Porezno nepriznati troškovi	605	1.018
Porezna olakšica po osnovu investiranja	-	(3.363)
Porezna olakšica za izvoz preko 30% ukupnog prihoda od prodaje	(1.426)	-
	<hr/>	<hr/>
Porez na dobit	-	-
	<hr/>	<hr/>
Prosječna efektivna stopa poreza na dobit	0,00%	0,00%
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Od 1.januara 2008.godine u Federaciji Bosne i Hercegovine donesen je novi Zakon o porezu na dobit po kojem je smanjena stopa na dobit na 10%.

Prema novom Zakonu o porezu na dobit obveznik koji u periodu od pet uzastopnih godina investira u proizvodnju u vrijednosti od najmanje 20 miliona KM, na teritoriji Federacije BiH, oslobađa se plaćanja poreza na dobit za period od pet godina počevši od prve godine investiranja u kojoj mora biti investirano najmanje 4 miliona KM. Obveznik koji je u godini za koju se utvrđuje porez na dobit izvozom ostvario preko 30% od ukupno ostvarenog prihoda oslobađa se plaćanja poreza na dobit za tu godinu

Ako se nakon umanjenja osnovice poreza na dobit pokaže gubitak u poreznom bilansu, tada se taj gubitak iskazan u poreznom bilansu može prenijeti na račun dobiti iz budućih obračunskih perioda, a ne duže od pet godina.

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

13 Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište i zgrade KM'000	Postrojenja i oprema KM'000	Sredstva u izgradnji KM'000	Ukupno KM'000
<i>Nabavna vrijednost</i>				
Na dan 1. januar 2007.	90.112	52.762	2.858	145.732
Povećanja	-	-	4.275	4.275
Otuđenja	-	(276)	(497)	(773)
Transferi	1.949	2.814	(4.763)	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Na dan 31. decembar 2007.	92.061	55.300	1.873	149.234
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Na dan 1. januar 2008.	80.296	96.238	8.216	184.750
Povećanja	-	-	3.639	3.639
Otuđenja	-	(790)	-	(790)
Transferi	198	3.048	(3.246)	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Na dan 31. decembar 2008.	92.259	57.558	2.266	152.083
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<i>Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti</i>				
Na dan 1. januar 2007.	27.927	25.571	-	53.498
Trošak za godinu	3.512	4.864	-	8.376
Otuđenja	-	(224)	-	(224)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Na dan 31. decembar 2007.	31.439	30.211	-	61.650
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Na dan 1. januar 2008.	31.439	30.211	-	61.650
Trošak za godinu	3.745	4.801	-	8.546
Otuđenja	-	(782)	-	(782)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Na dan 31. decembar 2008.	35.184	34.230	-	69.414
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<i>Neto knjigovodstvena vrijednost</i>				
Na dan 1. januar 2007.	62.185	27.191	2.858	92.234
Na dan 31. decembar 2007.	60.622	25.089	1.873	87.584
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Na dan 1. januar 2008.	60.622	25.089	1.873	87.584
Na dan 31. decembar 2008.	57.075	23.328	2.266	82.669
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

Sredstva u pripremi se odnose na pripremne radove (KM 1.809 hiljada), poslovnu zgradu i opremu u pripremi (KM 833 hiljada) i ostalo KM 344 hiljade.

Ukupna amortizacija materijalnih i nematerijalnih sredstava alocirana u troškove prodatih proizvoda iznosi KM 3.477 hiljada.

Instrumenti osiguranja

Društvo je založilo postrojenja i opremu neto knjigovodstvene vrijednosti KM 32.960 hiljada (2007: KM 40.478 hiljada) kao instrument obezbjeđenja po kreditima odobrenim od strane IFC Washington, Uni Credit banka d.d. Mostar, Intesa San Paolo banka d.d. Sarajevo i BOR Banka d.d. Sarajevo (pogledati Zabilješku 26).

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

14 Nematerijalna sredstva

	Licence KM'000	Software KM'000	Sredstva u pripremi KM'000	Ukupno KM'000
<i>Nabavna vrijednost</i>				
Na dan 1. januar 2007.	5.193	3.134	48	8.375
Povećanja	-	-	964	964
Otuđenja	-	(10)	-	(10)
Transferi	489	263	(752)	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Na dan 31. decembar 2007.	5.682	3.387	260	9.329
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Na dan 1. januar 2008.	5.682	3.387	260	9.329
Povećanja	-	-	801	801
Otuđenja	-	-	-	-
Transferi	543	249	(792)	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Na dan 31. decembar 2008.	6.225	3.636	269	10.130
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<i>Akumulirana amortizacija i umanjenje vrijednosti</i>				
Na dan 1. januar 2007.	1.688	1.469	-	3.157
Trošak za godinu	1.640	771	-	2.411
Otuđenja i otpisi	-	(10)	-	(10)
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Na dan 31. decembar 2007.	3.328	2.230	-	5.558
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Na dan 1. januar 2008.	3.328	2.230	-	5.558
Trošak za godinu	1.549	776	-	2.325
Otuđenja i otpisi	-	-	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Na dan 31. decembar 2008.	4.877	3.006	-	7.883
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
<i>Neto knjigovodstvena vrijednost</i>				
Na dan 1. januar 2007.	3.505	1.665	48	5.218
Na dan 31. decembar 2007.	2.354	1.157	260	3.771
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Na dan 1. januar 2008.	2.354	1.157	260	3.771
Na dan 31. decembar 2008.	1.348	630	269	2.247
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>

Licence uključuju trošak razvoja i licenciranja novih generičkih proizvoda, od kojih se neki trenutno prodaju a za ostale je budući ekonomski priliv izvjestan. Društvo namjerava i ima dovoljne resurse da završi razvojni proces proizvoda i dalje prodaje te proizvode.

Nematerijalna sredstva u pripremi odnose se na software koji nije stavljen u upotrebu na dan 31. decembra 2008. godine.

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

15 Ulaganja

	2008. KM'000	2007. KM'000
Bosnalijek d.o.o. Hrvatska	5	5
MF Invest d.o.o.	2	-
	<hr/>	<hr/>
	7	5
	<hr/>	<hr/>

Društvo je uložilo KM 5 hiljada za osnivanje podružnice u Hrvatskoj. Osnovna djelatnost podružnice su promotivne aktivnosti proizvoda Društva na tržištu Hrvatske. Sredstva podružnice na dan 31. decembra 2008. godine iznosila su KM 5 hiljada koja se uglavnom sastoje od gotovine u banci. Bazirano na načelu materijalnosti, ova podružnica nije konsolidirana. U slučaju konsolidacije ulaganje bi se reklasificiralo u gotovinu.

16 Krediti i depoziti

	2008. KM'000	2007. KM'000
<i>Netekuci krediti i potraživanja</i>		
Kreditu zaposlenima	21	25
Depozit u Intesa San Paolo banci	637	616
Ostali depoziti i potraživanja	34	14
Unaprijed plaćeni troškovi	103	-
	<hr/>	<hr/>
	795	655
	<hr/>	<hr/>
<i>Tekuci krediti i depoziti</i>		
Potraživanja po kreditu od Brštanica d.o.o.	800	1.700
Ostali depoziti i potraživanja	13	12
	<hr/>	<hr/>
	813	1.712
	<hr/>	<hr/>

Depozit u Intesa San Paolo banci d.d. Sarajevo fer vrijednosti KM 637 hiljada (2007: KM 616 hiljada) koristi se kao instrument osiguranja za kredite odobrene uposlenima Društva, koji dospijeva 2018. godine sa kamatnom stopom 0.5% godišnje. Nominalna vrijednost depozita je KM 899 hiljada (2007: 899 hiljada).

Zbog niske kamatne stope, Društvo je priznalo depozit po fer vrijednosti korištenjem diskontne stope od 3.5% i priznalo ispravku vrijednosti depozita u iznosu od KM 283 hiljada kroz zadržanu dobit, kao ispravku grešaka iz prethodnih godina, i ispravku od KM 21 hiljada kao finansijski prihod kroz bilans uspjeha u tekućem periodu.

Kredit u iznosu od KM 800 hiljada (2007: KM 1.700 hiljada) je odobren društvu Brštanica d.o.o. Sarajevo sa fiksnom kamatnom stopom 4.5% godišnje sa rokom dospijeca 31. decembra 2009. godine. Kredit je u cjelosti vraćen 28. januara 2009. godine.

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

17 Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	2008. KM'000	2007. KM'000
Potraživanja od kupaca – bruto	42.601	36.924
Potraživanja od kupaca – umanjenje vrijednosti	(1.943)	(2.405)
	<hr/>	<hr/>
Neto potraživanja od kupaca	40.658	34.519
Potraživanja	2.367	643
Potraživanja od uposlenih	7	-
Unaprijed plaćeni troškovi dobavljačima	146	445
Ostala potraživanja i unaprijed plaćeni troškovi	402	573
	<hr/>	<hr/>
Ukupno potraživanja	43.580	36.180
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

18 Zalihe

	2008. KM'000	2007. KM'000
Materijal i sirovine	12.012	10.287
Proizvodnja u toku	1.510	1.188
Gotovi proizvodi	8.821	8.294
	<hr/>	<hr/>
	22.343	19.769
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Na dan 31. decembra 2008. godine zalihe su vrednovane po nižem od troška ili neto prodajne vrijednosti.

19 Gotovina i ekvivalenti gotovine

	2008. KM'000	2007. KM'000
Gotovina u bankama	833	1.568
Gotovina u stranim valutama	1.057	500
Gotovina u blagajni	161	159
	<hr/>	<hr/>
	2.051	2.227
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

20 Upisani kapital

	2008		2007.	
	Broj dionica	KM'000	Broj dionica	Prepravljeno KM'000
Obične dionice po nominalnoj vrijednosti KM 10 po dionici	7.829.987	78.299	5.843.276	58.432
Umanjeno za: IFC opciju konverzije	(655.729)	(6.557)	(548.746)	(5.487)
	<u>7.174.258</u>	<u>71.742</u>	<u>5.294.530</u>	<u>52.945</u>

- a) Na sastanku Skupštine Društva održanom 28. juna 2008.godine, donesene su slijedeće odluke:
- Odluka o povećanju vlasničkog kapitala za KM 17.530 hiljada emisijom 1.752.980 dionica iz statutarne rezervi postojećim dioničarima u omjeru 3 nove dionice za 10 postojećih dionica.
 - Odluka o povećanju vlasničkog kapitala za KM 2.337 hiljada emisijom 233.731 dionica iz zadržane dobiti uposlenima u vidu isplate po osnovu dionica.
- b) Kao što je opisano u Zabilješci 28, IFC ima opciju iz 1999. godine o primitku dionica Društva u zamjenu za sredstva kredita koje Društvo duguje IFC. Opcija konverzije kredita je izvršena u avgustu 2001. godine kada je Društvo u zamjenu za dug u iznosu od KM 4.079 hiljada izvršilo emisiju 731.661 novih dionica IFC-u. Tada su Društvo i IFC sklopili ugovor o put opciji, koji daje IFC-u pravo da zahtijeva od Društva ponovni reotkup dionica.

Kretanje u broju dionica po put opciji

	Broj Dionica	KM'000
Dionice izdate 2001.godine	731.661	7.316
Dionice koje je prodao IFC na tržištu tokom 2007.	(182.915)	(1.829)
Na dan 31. decembra 2007. godine	<u>548.746</u>	<u>5.487</u>
Dionice koje je prodao IFC na tržištu tokom 2008.	(46.162)	(461)
Dionice izdate tokom 2008.	153.145	1.531
Na dan 31. decembra 2008. godine	<u>655.729</u>	<u>6.557</u>

S obzirom na postojanje put opcije na ove dionice one su reklasificirane kao obaveze.
Broj dionica registriranih u sudskom registru na dan 31. decembra 2008. godine je 7.829.987.

21 Dionička premija

Društvo je priznalo dioničku premiju u iznosu od KM 3.912 hiljada što čini razliku između fer vrijednosti na dan izdavanja od KM 6.249 hiljada (233.731 dionica po cijeni od 26.74 KM po dionici) i nominalne vrijednosti od KM 2.337 hiljada za dionice uposlenima (pogledati Zabilješku 32).

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

22 Rezerve

Društvo je tokom godine prebacilo KM 5.495 hiljada u zakonske rezerve. U skladu sa Zakonom o privrednim društvima Društvo je obavezno imati zakonske rezerve u visini od 25% upisanog kapitala.

23 Rezervisanja za primanja uposlenih

	Otpremnine kod penzionisanja KM'000	Isplate po dionicama KM'000	Ukupno KM'000
Početno stanje	564	-	564
Rezervisanja napravljena tokom godine	-	184	184
Rezervisanja otpuštena tokom godine	(41)	-	(41)
Krajnje stanje	523	184	707

24 Rezervisanja

	Sudski sporovi KM'000
Početno stanje	133
Rezervisanja napravljena tokom godine	-
Rezervisanja otpuštena tokom godine	-
Krajnje stanje	133

25 Ostale dugoročne obaveze

	2008. KM'000	2007. KM'000
Odgođeni prihod	42	79
Pretpiate	43	-
Ostalo	-	37
	85	116

Odgođeni prihod odnosi se na primljene donacije koje će biti otpuštene kroz bilans uspjeha u narednim periodima.

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

26 Kamatonosni krediti i pozajmice

	2008. KM'000	2007. KM'000
<i>Netekuće obaveze</i>		
Kredit od Međunarodne Finansijske Korporacije (IFC)	5.605	8.097
Kredit od Bor Banka d.d. Sarajevo	1.159	-
Kredit od HVB Central Profit banka d.d. Sarajevo	-	1.077
	<hr/>	<hr/>
	6.764	9.174
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
<i>Tekuće obaveze</i>		
Kratkoročni dio IFC kredita	2.491	2.491
Kratkoročni dio ostalih kredita	77	3.231
Kratkoročni krediti	14.652	15.000
	<hr/>	<hr/>
	17.220	20.722
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>
Ukupno kamatonosni krediti i pozajmice	23.984	29.986
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Kamatne stope i uslovi vraćanja kredita na dan 31. decembar 2008. su kako slijedi:

Kamatonosni krediti i pozajmice	Ukupno 2008. KM'000	1 godina ili manje KM'000	1-2 godine KM'000	2-3 godine KM'000	3-4 godine KM'000	Više od 4 godine KM'000
<i>Osigurani</i>						
<i>Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom</i>						
IFC EUR 7.5 miliona, Euribor+2.8%	8.097	2.491	2.491	2.491	624	-
<i>Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom</i>						
BOR Banka, USD 890 hiljada, 7.00%	1.235	77	160	188	170	640
Uni Credit Bank, 5,5%	2.200	2.200	-	-	-	-
Intesa San Paolo banka d.d., 5.8%	2.422	2.422	-	-	-	-
Zavod Zdravstvenog Osiguranja Kantona Sarajevo, 3.35%	10.000	10.000	-	-	-	-
Ostalo	30	30	-	-	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Ukupno krediti i pozajmice	23.984	17.220	2.651	2.679	794	640
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Kreditni su osigurani zalogom nad nekretninama i postrojenjima (pogledati Zabilješku 13) i mjenicama.

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

27 Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze

	2008. KM'000	2007. KM'000
Obaveze prema inostranim dobavljačima	7.997	9.646
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	1.939	1.682
	<hr/>	<hr/>
	9.936	11.328
Obaveze za plate uposlenima	2.309	2.259
Obaveze za poreze i doprinose na plate	637	469
Obračunati troškovi	3.516	1.608
Obaveze za PDV	481	478
Ostale obaveze	52	-
	<hr/>	<hr/>
	16.931	16.142
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

28 Derivativni finansijski instrumenti

	KM'000
Početno stanje	8.242
Neto umanjeње obaveza po derivativima	(594)
	<hr/>
Krajnje stanje	7.648
	<hr/> <hr/>

IFC ima opciju da proda sve ili dio dionica Bosnalijeka u svako doba u periodu izvršenja opcije, a po cijeni na dan izvršenja u skladu s ugovorom. Period izvršenja opcije je do 2012. godine i cijena izvršenja je ugovorena na 13% (što predstavlja ukupan dio dionica koje pripadaju IFC u Bosnalijeku na dan 15. marta 1999. godine) neto prihoda od prodaje prethodne finansijske godine.

Obaveze Društva prema IFC usklađuje se svake godine na bazi rasta prihoda od prodaje u prethodnoj godini i shodno promjeni procenta vlasništva IFC-a u Društvu.

3 Operativni najam

Primatelj predmeta najma

Obaveze po ugovorima o operativnom najmu su kako slijedi:

	2008 KM'000	2007 KM'000
Manje od 1 godine	394	332
	<hr/>	<hr/>
	394	332
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Društvo unajmljuje nekoliko poslovnih prostora koje koristi za potrebe svojih predstavništava u Rusiji, Ukrajini, Albaniji i Moldaviji. Također najmovi uključuju poslovne prostore u Sarajevu i na Veterinarskom Univerzitetu u Sarajevu. Svi ugovori o najmu su na period od godine dana.

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

30 Upravljanje finansijskim rizikom

Izloženost kreditnim, kamatnim i kursnim rizicima javlja se u toku redovnog poslovanja Društva.

Kreditni rizik

Izloženost kreditnom riziku

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine predstavlja maksimalnu izloženost kreditnom riziku koja na datum izvještavanja iznosi kako slijedi:

	<i>Zabilješka</i>	2008. KM'000	2007. KM'000
Kredit i potraživanja	16,17	45.188	38.547
Gotovina i ekvivalenti gotovine	19	2.051	2.227
		47.239	40.774

Maksimalna izloženost kreditnom riziku, na datum izvještavanja, za potraživanja od kupaca prema regijama je:

	2008. KM'000	2007. KM'000
Potraživanja od kupaca u zemlji	22.877	21.996
Potraživanja od kupaca u inostranstvu (Zabilješka 6)	17.781	12.523
	40.658	34.519

Maksimalna izloženost kreditnom riziku, na datum izvještavanja, za potraživanja od kupaca prema vrsti kupca je:

	2008. KM'000	2007. KM'000
Kupci u veleprodaji	40.658	34.519

Gubici od umanjenja vrijednosti

Starosna struktura potraživanja na datum izvještavanja je kako slijedi:

	2008. KM'000	2007. KM'000
Nije dospjelo	32.062	29.960
Dospjelo 0 - 90 dana	7.226	4.148
Starije od 180 dana	1.370	411
	40.658	34.519

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

30 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Rizik likvidnosti

U prilogu su ugovorena dospijeća finansijskih obveza:

31. decembar 2008.	Knjigovodstvena vrijednost KM'000	Ugovoreni novčani tokovi KM'000	6 mjeseci ili manje KM'000	6-12 mjeseci KM'000	1-2 godine KM'000	2-5 godina KM'000	Više od 5 godina KM'000
Nederivativne finansijske obveze							
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	9.936	9.936	9.936	-	-	-	-
Kamatonosni krediti i pozajmice	23.984	26.725	3.451	15.704	3.090	4.006	474
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

31. decembar 2007.	Knjigovodstvena vrijednost KM'000	Ugovoreni novčani tokovi KM'000	6 mjeseci ili manje KM'000	6-12 mjeseci KM'000	1-2 godine KM'000	2-5 godina KM'000	Više od 5 godina KM'000
Nederivativne finansijske obveze							
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	11.328	11.328	11.328	-	-	-	-
Kamatonosni krediti i pozajmice	29.986	32.065	11.762	11.080	3.075	6.148	-
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

Valutni rizik

Izloženost valutnom riziku

Društvo se izlaže valutnom riziku prilikom prodaje, nabave i na zaduženjima na koja se obračunavaju kamate koji su denominirani u stranoj valuti. Valuta koja najviše izlaže Društvo ovom riziku je Euro. Protiv ovog rizika Društvo nije ekonomski zaštićeno. Izloženost Društva valutnom riziku izraženog u funkcionalnoj valuti je kako slijedi:

	2008 KM '000				2007 KM '000			
	KM	EUR	USD	Ostalo	KM	EUR	USD	Ostalo
Kratkoročna potraživanja po kreditima	1.608	-	-	-	2.367	-	-	-
Potraživanja od kupaca	24.233	17.995	373	-	24.335	5.277	7.312	-
Obaveze prema dobavljačima	(1.939)	(7.715)	(267)	(15)	(1.682)	(9.153)	(397)	(96)
Kamatonosni krediti i pozajmice	(14.622)	(8.127)	(1.235)	-	(19.308)	(10.588)	-	-
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
Bruto bilansna izloženost	9.280	2.153	(1.129)	(15)	5.712	(14.464)	6.915	(96)
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

30 Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Valutni rizik (nastavak)

Slijedeće značajnije promjene tečaja su bile primjenjive tijekom godine:

	Prosječni tečaj		Tečaj na datum bilansa	
	2008.	2007.	2008.	2007.
EUR	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583
USD	1,33174	1,42150	1,38731	1,33122
	=====	=====	=====	=====

Kamatni rizik

Na dan bilansa profil kamatne stope na finansijske instrumente Društva na koje se obračunavaju kamate je bio kako slijedi:

	2008. KM'000	2007. KM'000
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom		
Finansijska imovina	1.608	2.367
Finansijske obaveze	(15.887)	(20.722)
	=====	=====
	(14.279)	(18.355)
	=====	=====
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska imovina	-	-
Finansijska obaveze	(8.097)	(9.174)
	=====	=====
	(8.097)	(9.174)
	=====	=====

Fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijskih sredstava i obaveza odgovara njihovoj neto knjigovodstvenoj vrijednosti.

31 Osnovna zarada po dionici

Izračun osnovne zarade po dionici je baziran na:

	2008. KM'000	2007. KM'000
Dobit poslije oporezivanja u KM	8.207.645	7.817.172
Prosječan broj dionica u opticaju	6.505.513	5.843.276
	=====	=====
Osnovna zarada po dionici (u KM)	1,26	1,33
	=====	=====

Društvo nema dionica pod opcijom, stoga nisu objavljeni podaci o razrijeđenoj zaradi po dionici.

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

32 Transakcije povezanih stranaka

Primanja Direktora i Izvršnih direktora

Primanja Uprave i Nadzornog odbora tokom godine su bila kako slijedi:

	2008.	2007.
	KM'000	KM'000
Bruto plate	884	665
Bonusi	668	458
Ostala davanja	108	80
	<hr/> 1.660 <hr/>	<hr/> 1.203 <hr/>

33 Isplate po osnovu dionica

Dana 28. juna 2008. godine Društvo je emitiralo 223.731 dionica uposlenima iz zadržane dobiti na bazi odluke donesene od strane Skupštine dioničara. Društvo ima obavezu reotkupa ovih dionica od uposlenih ako se ispune slijedeći uslovi:

- Uposleni moraju ostati u radnom odnosu šest godina, i
 - Uposleni moraju biti u radnom odnosu u Društvu na datum penzionisanja.
- Uposleni koji zadovolje ove uslove onda mogu prodati ove dionice, po tržišnoj vrijednosti Društvu prilikom ili nakon umirovljenja.
- Uposleni koji odu u penziju prije perioda od šest godina mogu prodati svoje dionice, po tržišnoj vrijednosti ali samo Društvu.
- Uposleni koji prestanu raditi uslijed reorganizacije i restrukturiranja prije isteka perioda od šest godina, mogu prodati dionice Društvu prije isteka navedenog perioda.
- Uposleni koji prestanu raditi uslijed neispunjenja radnih dužnosti gube svoje pravo na dionice.
- Dionice su unovčive po prosječnim tržišnim cijenama u zadnjih šest mjeseci prije datuma prodaje.
- Uposleni kojima su dodijeljene dionice imaju pravo primitka dividende i pravo glasa na sastancima Skupštine dioničara.

Fer vrijednost dionica na datum dodjele je bila KM 6.249 hiljada koje se sastoje od 233.731 dionice po fer vrijednosti 26.74 KM po dionici.

Troškovi uposlenih

Na dan 31. decembra 2008. godine Društvo je priznalo trošak od KM 184 hiljada kao trošak uposlenih što je istovremeno rezultiralo priznavanjem obaveze po osnovu isplate dionica. Ovaj iznos predstavlja dio fer vrijednosti dionica za koje je Društvo napravilo rezervisanje do 31. decembra 2008. godine.

Društvo procjenjuje da će 56% uposlenika kojima su dodijeljene dionice ispuniti navedene uslove.

34 Potencijalne obaveze

Sudski sporovi

Na dan 31. decembra 2008. godine protiv Društva su se vodili sudski sporovi u iznosu od KM 294 hiljada (2007: KM 371 hiljada). Društvo je izvršilo rezervisanje za sudske sporove u vrijednosti od KM 133 hiljade, dok za preostalu vrijednost sudskih sporova Uprava je mišljenja da su neosnovana.

Bankovne garancije

Na dan 31. decembra 2008. godine potencijalne obaveze po osnovu garancija izdatih BOR banci d.d. su iznosile KM 800 hiljada (2007: KM 1.302 hiljada).

Neispunjavanje uslova definiranih Ugovorom o kreditu sa IFC

Prema Kreditnom ugovoru između Društva i IFC datiranog 9. juna 2005. godine („Treći kreditni ugovor”), Društvo je obvezno provoditi procedure, voditi prikladne računovodstvene evidencije i prezentirati rezultate poslovanja u skladu sa međunarodno prihvaćenim računovodstvenim standardima i finansijskim uslovima. Uočili smo da Društvo ne ispunjava uslove, obaveze propisane članom VI, sekcija 6.02 koja se odnosi na negativne obaveze u Kreditnom ugovoru između Društva i IFC-a u ugovoru sklopljenom dana 9. juna 2005. godine (“Treći kreditni ugovor”) gdje je riječ o dijelu koji se odnosi na finansijske i računovodstvene uslove. Društvo nije ispunilo slijedeće uslove:

- Garancije ili obaveze drugih, sekcija 6.02 (f)
- Hipoteke, sekcija 6.02 (g)
- Podružnice i povezana pravna lica, sekcija 6.02 (j)

Uprava ne smatra da neispunjenje navedenih obaveza može rezultirati mogućnošću ranije otplate kredita IFC-u ili da će nastati neke dodatne obaveze za Društvo po tom pitanju, stoga nema prikazanih rezervisanja u finansijskim izvještajima gore navedenog.

36 Obaveze

Na dan 31. decembra 2008. godine Društvo nije imalo kapitalnih obaveza (2007: 0).

36 Značajne računovodstvene procjene i prosudbe

Procjene i prosudbe se neprekidno ocjenjuju i baziraju se na osnovu očekivanih budućih događaja za koje se smatra da su razumni pod datim okolnostima.

Računovodstvene procjene koje Društvo primjenjuje u skladu sa svojim računovodstvenim politikama su navedene kako slijedi:

Rezervisanja

Rezervisanja su procijenjena na svaki datum bilansa stanja uzimajući u obzir mogućnost budućeg odljeva ekonomskih koristi i neizvjesnosti koje su vezane za obavezu.

Zabilješke (nastavak)

Bosnalijek d.d.
Godišnji finansijski izvještaji
31. decembar 2008.

36 Značajne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca se procjenjuju na svaki datum bilansa stanja i vrši se umanjenje vrijednosti u skladu sa procjenom vjerovatnoće naplate tih potraživanja. Stanje svakog kupca se procjenjuje pojedinačno na osnovu starosne strukture dospjelih potraživanja,, instrumenata obezbjeđenja plaćanja i procjene naplativosti otvorenih stavki potraživanja.

Priznavanje prihoda

Na dan 31. decembra 2008., Društvo je imalo rezerviranja za finansijske i ostale rabate. Takve procjene su zasnovane na analizama postojećih ugovornih obveza, historijskih trendova i iskustvu Uprave. Uprava vjeruje da su rezerviranja za finansijske i ostale rabate dostatna, temeljem trenutno dostupnih informacija.

Porez na dobit

Obračun poreza na dobit se radi na osnovu interpretacije važećih poreskih zakonskih odredbi od strane Društva. Obračun poreza na dobit koji je naveden u Prijavi poreza na dobit i poreznom bilansu Društva može biti predmetom pregleda i odobrenja od strane poreskih vlasti.

37 Vlasnička struktura

Vlasnička struktura Društva je kako slijedi:

	31. decembar 2008.		31. decembar 2007.	
	Broj dionica '000	Vlasništvo	Broj dionica '000	Vlasništvo
Federacija Bosne i Hercegovine	1.508	19,26	1.160	19,85
Svjetska Banka, Washington D.C (IFC)	656	8,37	549	9,39
Generalni finansijski komitet Lybia	687	8,78	529	9,05
Uposleni	645	8,24	326	5,57
Ostali dioničari	4.334	55,35	3.280	61,71
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	7.830	100,00%	5.844	100,00%
	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

Gore navedena vlasnička struktura uključuje vlasnički udio IFC (pogledati Zabilješku 20).